

Milí šestáci,

v minulých hodinách jsme si říkali, jak báseň vypadá a z čeho se skládá. Dnes se podíváme na to, co báseň obsahuje. Přečtěte si prosím následující text a splňte zadané úkoly.

První dopis mamince - Jaroslav Seifert

Už vím, dám dopis na zrcadlo

či do košíčku na šití,

však žel dosud mě nenapadlo

co psát, jak dopis začít.

šťěstí - po t se píše ě -

a zdraví - a pak selhává

už nadobro má fantazie,

tak přízemní a kulhavá.

Maminko moje milovaná,

a v zubech konec násadky,

přemýšlím; stránka nenapsaná

čeká a čeká na řádky.

A trhám papír, muchlaje ho

- maminka stojí nad válem

a chystá něco voňavého -

tu v odhodlání zoufalém

Přeji Ti dnes v den Tvého svátku

- ve slově Tvého velké T -

no vida, už mám druhou řádku

a pokračuji ve větě:

přibíhám k ní, tiskne mě k sobě,

očima mlčky ptá se mě.

Pak zamoučněné ruce obě

zvedly mě rychle ze země.

Nezapomeňte – 9.
května
Den matek

Také se divíte tomu, že jedna kratičká báseň toho dokáže tolik vyjádřit?
Je tomu tak proto, že básníci ovládají kouzla přenášení významů. Dnes si tato
kouzla představíme:

Kouzlo číslo 1.: Metafora

= Přenesení pojmenování na základě podobnosti (jeho fantazie ve skutečnosti
nekulhá – tím, že básník použil slovo kulhavá, vyjádřil, že jeho fantazie není
perfektní)

Kouzlo číslo 2.: Personifikace

= přenášení vlastností živé bytosti na neživé věci nebo na pojmy (stránka
čeká, stromy šeptají, mušky tančí, atd.)

Kouzlo číslo 3.: Synekdocha

= označení věci tím, že se pojmenuje její část, nebo označení části tím, že se
pojmenuje celek (nezvedly ho jen maminy ruce, ale zvedla ho maminka)

Kouzlo číslo 4.: Přirovnání

= je pojmenování na základě srovnání, podobnosti dvou subjektů. („je chytrý
jako liška“, „bystrý jako rys“, atd.)

Úkol číslo 1 : Vyzkoušejte si, zda dokážete rozeznat personifikaci, metaforu a přirovnání v následující hře: <https://www.skolasnadhledem.cz/game/1568>

Úkol číslo 2 : Pokuste se popsat vlastní maminku pomocí přirovnání nebo metafory (má oči modré jako pomněnky, hnědé jako kaštany, atd.). Vaše nápady mi pošlete ve zprávě na Teams.